

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatino poreikis tobulinti galiojančią teisinį reguliavimą, susijusį su susipažinimu ir darbu su įslaptinta informacija, taip pat jos apsaugos reikalavimais, šalinti perteklinį reguliavimą ir mažinti administracinę našą.

Įstatymo projekto tikslai:

1. nustatyti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina asmenų, turinčių leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo tvarką;

2. perduoti su teisėkūra susijusias Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos funkcijas Vyriausybei;

3. nustatyti, kad Lietuvos šaulių sąjungai taikomos Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatos, reguliuojančios įslaptintos informacijos apsaugos įgyvendinimą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai pavaldžiose ar jos reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kuriose dirbama su įslaptinta informacija;

4. tobulinti saugumo instruktažo atlikimą reguliuojančias nuostatas ir už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens funkcijas personalo patikimumo užtikrinimo srityje;

5. pailginti informacijos apie netekusius galios leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija pateikimo Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui ir asmens tikrinimą atliekančioms institucijoms terminą;

6. atsisakyti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, inventorizacijos ir optimizuoti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, inventorizacijos tvarką;

7. numatyti paslapčių subjektui galimybę išduoti jo sudarytų darbo grupių, komisijų, tarybų ar kt. kolegialių darinių atstovams leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar suteikti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“;

8. nustatyti, kad patalpų, kuriose būtų dirbama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vertinimą krašto apsaugos sistemoje atliktų krašto apsaugos ministro įgalioti padaliniai;

9. tobulinti Įstatymo septintojo skirsnio nuostatas, susijusias su įslaptintų sandorių, kurių metu bus dirbama ar susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“,

reguliavimu: atsisakyti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos (paliekant nuostatą asmenų, tiekėjo patalpų ir tiekėjo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų (toliau – IIRIS) tikrinimo dėl galimybės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija); nustatyti įslaptintų sandorių sudarymo tvarką Lietuvos Respublikoje paskelbus mobilizaciją arba įvedus karo padėtį;

10. patikslinti valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančios įslaptintos informacijos kategorijų sąrašus;

11. atlikti kitus redakcinius patikslinimus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą inicijavo Krašto apsaugos ministerija. Įstatymo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Administracijos departamento (direktorius Audrius Baronas, tel. +370 706 80 556, el. p. audrius.baronas@kam.lt) Informacijos apsaugos skyriaus (vedėjas Aurelijus Kaminskas, tel. +370 706 82 022, el. p. aurelijus.kaminskas@kam.lt) patarėja Rima Sakovič (tel. +370 706 80 602, el. p. rima.sakovic@kam.lt) ir Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 5 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. +370 5 273 5563, el. p. tomas.vainius@kam.lt) patarėja Jurgita Banytė (tel. +370 5 278 7046, el. p. jurgita.banyte@kam.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 1 dalies 24 punkte nustatyta, kad valstybės paslaptį gali sudaryti informacija, susijusi su įslaptintais žvalgybos pareigūnais ir žvalgybos slaptaisiais bendradarbiais, apie jiems taikomas specialiąsias garantijas. Tačiau Įstatymas nenumato galimybės įslaptinti specialiųjų garantijų *rezervo žvalgybos pareigūnams*.

Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatyta, kad tarnybos paslaptį gali sudaryti detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės materialinį ir techninį aprūpinimą, kiekybinę ir personalinę sudėtį, taip pat Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių struktūrą ir *veiklos metodus*. Tačiau nėra aišku, ar tarnybos paslaptį sudaro Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių atrankos ir mokymo metodai, kurie paprastai traktuojami kaip veiklos dalis.

Įstatymo 11 straipsnio 3 punkte nustatyta, kad Vyriausybė nustato asmenų, *pretenduojančių* gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo ar teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tvarką, tačiau Įstatyme

nenumatyta, kas nustato asmenų, *turinčių* leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo tvarką.

Įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija tvirtina detalių įslaptinamos informacijos sąrašų rengimo rekomendacijas (8 punktas), paslapčių subjektų teikimu tvirtina papildomų žymų, nurodančių įslaptintos informacijos naudojimo apribojimus, sąrašą (14 punktas) bei nustato pareigybių, susijusių su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui, sąrašų sudarymo kriterijus (16 punktas). Atsižvelgiant į tai, kad anksčiau minėti teisės aktai yra norminio pobūdžio, taikytini visiems paslapčių subjektams, siūlytina jų tvirtinimą priskirti Vyriausybės kompetencijai. Taip pat Įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 15 punkte nustatyta, kad Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija paslapčių subjektų teikimu priima sprendimus dėl galimybės baigti įslaptinto sandorio, susijusio su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, vykdymą. Tačiau dėl galimybės užbaigti sandorius, susijusius su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, sprendimus priima įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija (Įstatymo 38 straipsnio 5 dalis), nors sandorių saugumą užtikrinančių institucijų funkcijos yra vertinti tiekėjų patikimumą ir atitiktį reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai, bei atlikti įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą (Įstatymo 34 straipsnio 1 dalis).

Įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad paslapčių subjektai sudaro pareigybių, kurias užimantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašą. Įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad paslapčių subjektuose, paslapčių subjektui pavaldžiose ar jo reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, disponuojančiose Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, turi būti sudarytas sąrašas asmenų, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Tačiau įstatyme nenustatyta, kad nurodytuose sąrašuose turi būti informacija apie pareigybes, kurias užimantiems asmenims reikalinga teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir atitinkamai informacija apie asmenis, kuriems suteikta teisė susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo sudaro sąrašą *nuolatinės šaulio tarnybos ir šaulio tarnybos Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose* pareigybių, kurioms nustatomas reikalavimas turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Įstatymo 15 straipsnio 8¹ dalyje nustatyta, kad su įslaptinta informacija gali susipažinti ar ją naudoti krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sudarytame sąraše nurodyti Lietuvos šaulių sąjungos nariai, atliekantys *nuolatinę šaulio tarnybą* Lietuvos šaulių sąjungoje, tarnaujantys

Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose ar kiti Lietuvos šaulių sąjungos nariai, dėl kurių yra priimamas krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sprendimas, kad jiems vykdant tarnybą reikia susipažinti su įslaptinta informacija. Įstatymo 16 straipsnyje nustatyta, kad informaciją, ar šaulys atitinka Įstatymo 16 straipsnio 2, 2¹ ir 2² dalyse nustatytas sąlygas asmenims, pretenduojantiems dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, surenka ir teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, šauliams suteikia krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo. Įstatymo 18 straipsnio 6 dalies 1 punkte nustatyta, kad šaulius, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrina Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas). Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šauliams leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo. Šauliai yra betarpiškai susiję su ginkluotosiomis pajėgomis ir krašto apsaugos sistema, taip pat su pasirengimu ginkluotam ir neginkluotam pasipriešinimui. Karo padėties ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) ir mokymų bei pratybų su Lietuvos kariuomenės vienetais metu Lietuvos šaulių sąjungos koviniams būriams, taip pat Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis ginkluotosioms pajėgoms priskirtiems komendantiniams Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetais ir specializuotiems vienetais taikomi tarnybą kariuomenėje reglamentuojantys statutai. Lietuvos šaulių sąjungos glaudus bendradarbiavimas su krašto apsaugos sistema lemia vis didesnę poreikį Lietuvos šaulių sąjungos nariams ne tik naudoti ir saugoti įslaptintą informaciją, bet ir ją rengti, taip pat sudaryti galimybę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ne tik nuolatinę šaulio tarnybą arba tarnybą Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose atliekantiems šauliams, bet ir kitiems Lietuvos šaulių sąjungos nariams.

Įstatymo 16 straipsnyje nustatyta, kad paslapčių subjekto darbuotojams teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, o informaciją, ar asmuo atitinka Įstatymo nustatytas teises dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo sąlygas, surenka paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Tačiau Įstatyme nėra numatyta galimybė paslapčių subjektui rinkti informaciją dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo ir tokią teisę suteikti asmenims, kurie nėra paslapčių subjekto darbuotojai. Taip pat Įstatymo 16 straipsnyje nėra nustatyta sprendimų dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikimo ar panaikinimo apskundimo tvarka.

Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, įvertinęs asmens tikrinimą atlikusios institucijos išvadą, išduoda paslapčių subjekto

vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Tačiau Įstatyme nėra numatyta galimybė paslapčių subjektui inicijuoti tikrinimą ir išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmenims, kurie nėra paslapčių subjekto darbuotojai.

Įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, arba išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, jeigu asmens einamos ar pretenduojamos eiti pareigos yra susijusios su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui, saugumo instruktažą gali atlikti tik asmens patikrinimą atlikusi institucija.

Įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 38 straipsnio 2 dalies 1 punkte vartojama formuluotė „*šiurkštus* darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimas“, tačiau nėra numatyta, kokie darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimai laikytini šiurkščiais.

Įstatymo 20 straipsnio 1¹ dalyje nustatyta, kad jeigu su paslapčių subjektu ar tiekėju nutraukiami darbo (tarnybos) santykiai, pasibaigia renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikas arba asmuo išbraukiamas iš žvalgybos pareigūnų rezervo, sprendimas panaikinti asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija nepriimamas, o leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios. Tačiau Įstatyme nėra numatyti atvejai, kada netenka galios šauliui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

Įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad apie atvejus, kai leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios asmeniui nutraukus darbo (tarnybos) santykius su paslapčių subjektu ar tiekėju, pasibaigus renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikui, išbraukus asmenį iš žvalgybos pareigūnų rezervo arba atleidus karį iš tarnybos aktyviajame kariuomenės personalo rezerve, paslapčių subjektas ar tiekėjas informuoja Valstybės saugumo departamentą ir asmens tikrinimą atlikusią instituciją ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo darbo (tarnybos) santykių su paslapčių subjektu ar tiekėju nutraukimo, renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pabaigos dienos. Tačiau 5 darbo dienų terminas yra per trumpas tokiai informacijai parengti ir pateikti nurodytoms institucijoms, taip pat informavimo periodiškumas yra per dažnas ir sukelia neproporcingai didelę administracinę naštą paslapčių subjektams ir tiekėjams. Šio perteklinio reikalavimo mažinimas leistų pasiekti informavimo tikslą išlaikant reikiamą įslaptintos informacijos apsaugos lygį.

Įstatymo 22 straipsnio 7 ir 8 punktuose nustatyta, kad už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo kartą per metus informuoja asmenis, kuriems patikėta įslaptinta informacija, apie atsakomybę už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitokį neteisėtą įgijimą ir kartą per metus pasirašytinai supažindina asmenis, kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos naudojimu ar apsauga, su įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Tačiau sąvokos „asmenys, kuriems patikėta

įslaptinta informacija“ ir „asmenys, kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos naudojimu ir apsauga“ nėra pakankamai aiškos, nes įslaptinta informacija gali būti patikėta ir ją gali naudoti tik asmenys, kuriems išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Taip pat Įstatyme nėra numatyta pareiga informuoti apie atsakomybę ir supažindinti su įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais asmenis iš karto po to, kai jiems išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Taip pat Įstatyme nėra nustatyta pareiga periodiškai informuoti asmenis, dirbančius su įslaptinta informacija, apie grėsmes įslaptintos informacijos saugumui.

Įstatymo 30 straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų tiekėjų patalpų, teritorijų ir kitų vietų įvertinimą atlieka ir jas pripažįsta tinkamomis saugoti įslaptintą informaciją ar su ja dirbti tik Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas.

Įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad paslapčių subjektai gali pavesti sudaryti įslaptintus sandorius savo padaliniais, paslapčių subjektui pavaldžioms ar jo reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms, *kuriems yra suteiktos perkančiosios organizacijos teisės*. Nuostata „kuriems yra suteiktos perkančiosios organizacijos teisės“ yra perteklinė, nes perkančiosios organizacijos sąvoka yra apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje.

Įstatymo 33 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad įslaptintas sandoris (kurio metu bus dirbama ar susipažįstama su įslaptinta informacija, žymimo slaptumo žyma „Riboto naudojimo“) gali būti sudarytas tik su tiekėju, kuriam Įstatymo nustatyta tvarka yra išduota įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma. Šis reikalavimas, atsižvelgiant į tai, kad tiekėjo galimybę dalyvauti sandoriuose, kurių metu bus dirbama ar susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, rodo ne pažyma, bet tiekėjo darbuotojams suteikiama teisė dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, kiti išduodami dokumentai – tiekėjo patalpų, kuriose numatoma su tokia informacija dirbti ar tokią informaciją saugoti, įvertinimo pažymėjimas, IIRIS, kuriose numatoma tokią informaciją apdoroti ar kuriomis numatoma tokią informaciją perduoti, pažymėjimas, yra perteklinis ir neproporcingas, sukelia neigiamų pasekmių Lietuvos Respublikos tiekėjams, dalyvaujantiems tarptautiniuose įslaptintuose sandoriuose, ir didina našta įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančioms institucijoms.

Įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir 36 straipsnio 1 dalies 3 punkte vartojamos formuluotės „vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovas“,

„buhalterinę apskaitą tvarkantis subjektas“ tikslintinos, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme vartojamas sąvokas.

Įstatymo 39 straipsnyje nėra nustatyta tiekėjo (fizinio asmens) leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamo atvejai. Įstatymo septintajame skirsnyje „Įslaptintų sandorių saugumas“ nėra numatyta įslaptintų sandorių sudarymo tvarka Lietuvos Respublikoje paskelbus mobilizaciją arba įvedus karo padėtį, kai iškyla neatidėliotinas poreikis sudaryti sandorį, kurio metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija.

Įstatymo 46 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, inventorizuojama kartą per metus, o įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, – kartą per 3 metus. Toks reguliavimas lemia, kad nurodytu periodiškumu turi būti inventorizuojama ir sutvarkyta bei į įstaigos archyvą saugoti perduota informacija, o tai sukelia neproporcingą administracinę naštą tokią informaciją saugantiems paslapčių subjektams. Inventorizacijos tikslas gali būti pasiektas ir rečiau inventorizuojant į įstaigos archyvą perduotą saugoti informaciją.

Įstatymo 46 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, inventorizacijos periodiškumą nustato paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Tačiau reikalavimas atlikti įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, inventorizaciją yra neproporcingas, be to, šios informacijos administravimui nėra taikomi įslaptintos informacijos administravimo ir išslaptinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“, nustatyti griežtos apskaitos reikalavimai. Atkreiptinas dėmesys, kad Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos ir Europos Sąjungos standartai taip pat nenumato įslaptintų dokumentų, žymimų slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmenimis (NATO RESTRICTED ar RESTREINT UE / EU RESTRICTED), inventorizacijos.

Įstatymo 48 straipsnio 3 dalyje vartojama sąvoka „administracinis teisės pažeidimas“, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse vartojamas sąvokas, taisytina į „administracinis nusižengimas“.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siekiant Įstatyme vartojamų sąvokų aiškumo bei atsižvelgiant į tai, kad Įstatyme vartojamos sąvokos „šaulys“, „Lietuvos šaulių sąjunga“ yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatyme, o sąvokos „krašto apsaugos sistema“, „karinis vienetas“ ir kitos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, siūloma

papildyti Įstatymo 2 straipsnio 29 dalį nuoroda į Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymą ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymą.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 24 punkto pakeitimu siūloma numatyti, kad informacija, susijusi su rezervo žvalgybos pareigūnais, apie jiems taikomas specialiąsias garantijas sudaro valstybės paslaptį. Šiuo pakeitimu bus užtikrintas rezervo žvalgybos pareigūnų saugumas, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 3 punkte. Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 7 punkto pakeitimu siūloma numatyti, kad Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių atrankos bei mokymo metodai sudaro tarnybos paslaptį. Šis pakeitimas, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių atrankos bei mokymo metodai yra jų veiklos dalis, leis užtikrinti tokios informacijos ir šių kariuomenės padalinių veiklos saugumą.

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, Įstatymo 11 straipsnio 3 punkto pakeitimu patikslinami Vyriausybės įgaliojimai nustatyti ne tik asmenų, pretenduojančių gauti, bet ir turinčių leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, pakartotinio, papildomo bei Įstatymo 17 straipsnio 8¹ dalyje nurodyto tikrinimo tvarką.

Vadovaujantis teisėkūros sistemiskumo principu bei siekiant perduoti Vyriausybei su teisėkūra susijusias funkcijas, kurias šiuo metu pavesta vykdyti Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai, siūloma papildyti Įstatymo 11 straipsnį nauju 12 punktu, kuriame būtų numatyta, kad Vyriausybė nustato detalių įslaptinamos informacijos sąrašų rengimo tvarką ir pareigybių, susijusių su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui, sąrašų sudarymo kriterijus, atsisakyti praktikoje netaikomos 12 straipsnio 3 dalies 14 punkto nuostatos „paslapčių subjektų teikimu tvirtina papildomų žymų, nurodančių įslaptintos informacijos naudojimo apribojimus, sąrašą“ ir atitinkamai pripažinti netekusiais galios Įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 8, 14 ir 16 punktus, kuriuose nurodytos Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos funkcijos.

Siekiant užtikrinti, kad sprendimai leisti baigti visų rūšių įslaptintus sandorius būtų priimami kompetentingo tai atlikti subjekto, tinkamai įvertinus, ar žala dėl įslaptinto sandorio sustabdymo ar nutraukimo būtų neproporcingai didesnė negu galima grėsmė įslaptintai informacijai, bei atsižvelgiant į perkančiosios organizacijos uždavinius bei politinius-strateginius aspektus, siūloma patikslinti Įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 15 punktą ir nustatyti, kad Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija paslapčių subjektų teikimu priima sprendimus dėl galimybės baigti visų rūšių įslaptintų sandorių vykdymą. Šiuo pakeitimu būtų užtikrinta, kad Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija priima nurodytus sprendimus ne tik dėl sandorių, susijusių su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, bet ir dėl sandorių, susijusių su informacija, pažymėta slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Atitinkamai siūloma tikslinti 38 straipsnio 5 dalį ir 39 straipsnio 9 dalį (buvusią 6 dalį) ir panaikinti įslaptintų sandorių saugumą

užtikrinančioms institucijoms nustatytą pareigą priimti sprendimą dėl sandorio, susijusio su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, užbaigimo.

Siekiant stiprinti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugą, siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnio 4 dalį ir numatyti, kad paslapčių subjektai sudaro ne tik pareigybių, kurias užimantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, bet ir *teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“*, sąrašą. Taip pat siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnio 5 dalį ir numatyti, kad paslapčių subjektuose, paslapčių subjektui pavaldžiose ar jo reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, disponuojančiose Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, turi būti sudarytas sąrašas ne tik asmenų, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, bet ir *suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“*. Šiuo pakeitimu būtų užtikrinta tinkama pareigybių, kurias užimantiems asmenims reikia teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apskaita ir šias pareigybes užimančių asmenų apskaita ir priežiūra.

Siekiant užtikrinti tinkamą įslaptintos informacijos, kuria disponuoja Lietuvos šaulių sąjunga, apsaugą bei užtikrinti Lietuvos šaulių sąjungos poreikį rengti įslaptintą informaciją (kuris yra tiesiogiai susijęs su Lietuvos šaulių sąjungos sąveika su ginkluotosiomis pajėgomis ir krašto apsaugos sistema bei su pasirengimu ginkluotam ir neginkluotam pasipriešinimui), siūloma papildyti Įstatymą 13¹ straipsniu, kuriame būtų įtvirtintos įslaptintos informacijos apsaugos įgyvendinimo Lietuvos šaulių sąjungoje nuostatos. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos šaulių sąjunga neatitinka Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nustatytų kriterijų (naudojamos įslaptintos informacijos pobūdis ir kiekis, pareigybių, kurias einantiems Lietuvos šaulių sąjungos nariams yra poreikis dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, poreikis turėti įslaptintos informacijos ryšių ir informacines sistemas ir jų darbo vietų skaičių ir kt.), pagal kuriuos vertinamas paslapčių subjekto statuso suteikimo tikslingumas, projektu nesiekama suteikti Lietuvos šaulių sąjungai paslapčių subjekto statuso. Projektu siekiama nustatyti, kad Lietuvos šaulių sąjungai taikomos Įstatymo nuostatos, reguliuojančios įslaptintos informacijos apsaugos įgyvendinimą paslapčių subjektui Krašto apsaugos ministerijai pavaldžiose ar jos reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kuriose dirbama su įslaptinta informacija. Įstatymo 13¹ straipsnyje siūloma numatyti, kad krašto apsaugos ministras įtraukia Lietuvos šaulių sąjungą į Krašto apsaugos ministerijai pavaldžių ar jos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar saugoma įslaptinta informacija, sąrašą, paskiria už įslaptintos informacijos apsaugą Lietuvos šaulių sąjungoje atsakingą asmenį, taip pat krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo sudaro sąrašą Lietuvos šaulių sąjungos pareigybių, kurioms nustatomas reikalavimas turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta

informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, bei sąrašą Lietuvos šaulių sąjungos narių, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Siūloma nustatyti, kad už bendrą įslaptintos informacijos, kuria disponuoja Lietuvos šaulių sąjunga, apsaugos organizavimą atsako Krašto apsaugos ministerija, už įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymą – Lietuvos šaulių sąjungos vadas, už patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą atsako šaulys, kuriam tokia informacija patikėta. Taip pat siūloma numatyti, kad Lietuvos šaulių sąjungai *mutatis mutandis* taikomos Įstatymo nuostatos, reguliuojančios įslaptintos informacijos žymėjimą, įslaptinimą, saugojimą, naudojimą, išslaptinimą, administravimą ir apsaugos įgyvendinimą Krašto apsaugos ministerijai pavaldžioje ar jos reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kuriose dirbama su įslaptinta informacija. Atitinkamai siūloma pildyti 30 straipsnio 1 dalį, numatant, kad Lietuvos šaulių sąjungos patalpų ir teritorijų įvertinimą atlieka Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas, ir pripažinti netekusia galios 15 straipsnio 8¹ dalį.

Siekiant sudaryti galimybę paslapčių subjektui suteikti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, neturintiems šios teisės asmenims (valstybės ir savivaldybių institucijų, ūkio subjektų, nevyriausybinių organizacijų bei pilietinės visuomenės atstovams), kurie nėra paslapčių subjekto darbuotojai, t. y. paslapčių subjekto sudarytų personalinės sudėties kolegialių darinių, pvz.: komisijų, darbo grupių, tarybų, komitetų, kolegijų ir pan., nariams ar paslapčių subjekto pakviestiems ekspertams, siūloma papildyti Įstatymo 16 straipsnio 1 dalį ir numatyti, kad informaciją, ar asmuo atitinka Įstatymo nustatytas teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo sąlygas, renka ir teisę suteikia kolegialų darinį sudaręs ar ekspertą pakvietęs paslapčių subjektas (jo vadovas ar kitas įgaliotas asmuo). Ši teisė suteikiama iki kolegialaus darinio nario ar pakviesto eksperto įgaliojimų laiko pabaigos. Atitinkamai tikslinama Įstatymo 19 straipsnio 1 dalis, kurioje numatoma, kad paslapčių subjektas (jo vadovas ar kitas įgaliotas asmuo) gali išduoti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija jo sudaryto kolegialaus darinio nariams ar pakviestiems ekspertams, ir Įstatymo 20 straipsnio 11 dalis, kurioje numatoma, kad kolegialaus darinio nariui ar pakviestam ekspertui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios nuo kolegialaus darinio nario ar pakviesto eksperto įgaliojimų laiko pabaigos. Atkreiptinas dėmesys, kad šiems asmenims nebūtų taikomas Įstatymo 21¹ straipsnyje nustatytas draudimas ne tarnybos tikslais vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, nes kolegialaus darinio nariai ar pakviesti ekspertai nėra paslapčių subjekto darbuotojai, su paslapčių subjektu jų nesieja tarnybos ar darbo ryšiai (jie pasitelkiami ne dėl poreikio atlikti paslapčių subjektui pavestas funkcijas, o dėl turimų ekspertinių žinių). Šių asmenų ryšys su paslapčių subjektu yra trumpalaikis, apribotas

kolegialaus darinio veiklos laikotarpiu ar eksperto pasitelkimo laikotarpiu, jų darbas su įslaptinta informacija yra epizodiškas bei apribotas klausimu ar sritimi, dėl kurio sudarytas kolegialus darinys ar pasitelkta eksperto pagalba, todėl šiems asmenims neturi būti taikomi tokie patys griežti reikalavimai dėl vykimo į užsienio valstybes ar teritorijas, kokie taikomi paslapčių subjekto darbuotojams, turintiems išduotus leidimus dirbti su įslaptinta informacija arba suteiktą teisę dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Taip pat kolegialaus darinio nariai ar pakviesti ekspertai, kurie nėra paslapčių subjekto darbuotojai, nebūtų įtraukti į Įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nurodytą asmenų sąrašą, nes jie nėra pareigų paslapčių subjekte, jų vaidmuo yra laikino pobūdžio, o įslaptintos informacijos, su kuria tokie asmenys dirba, apimtis ir turinys apribotas tam tikru klausimu, kuriam spręsti sudarytas kolegialus organas ar pasitelktas ekspertas. Taip pat Įstatymo 16 straipsnyje siūloma numatyti sprendimų dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikimo ar panaikinimo apskundimo tvarką.

Įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti, kad saugumo instruktažą atlieka už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo, kurį asmens patikrinimą atliekanti institucija instruktuoja apie grėsmes įslaptintos informacijos saugumui. Šis pakeitimas padės sumažinti tikrinimą atliekančių institucijų administracinę naštą.

Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 38 straipsnio 2 dalies 1 punkte siūloma atsisakyti žodžio „šiurkštus“ ir vietoj formuluotės „*šiurkštus* darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimas“ siūloma vartoti formuluotę „darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimas, dėl kurio kilo grėsmė, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta ar neteisėtai atskleista“.

Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo 20 straipsnio 1¹ straipsnyje siūloma numatyti, kad šauliui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios nuo šaulio išstojimo ar pašalinimo iš Lietuvos šaulių sąjungos dienos.

Įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje siūloma pailginti informacijos apie netekusius galios leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija pateikimo Valstybės saugumo departamentui ir asmens tikrinimą atlikusiai institucijai terminą, sumažinti jos teikimo periodiškumą ir nustatyti, kad paslapčių subjektas ar tiekėjas *iki kiekvieno mėnesio pabaigos* informuoja Valstybės saugumo departamentą ir asmens tikrinimą atlikusią instituciją apie leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, netekusius galios asmeniui nutraukus darbo (tarnybos) santykius su paslapčių subjektu ar tiekėju, pasibaigus renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikui, išbraukus asmenį iš žvalgybos pareigūnų rezervo arba atleidus karį iš tarnybos aktyviajame kariuomenės personalo rezerve. Šiuo pakeitimu būtų sumažinta administracinė našta paslapčių subjektams ir tiekėjams, nes informacija apie netekusius galios leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija būtų teikiama tik kartą per mėnesį. Be to, nurodytą informaciją paslapčių subjektas galėtų teikti Valstybės saugumo

departamentui kartu su informacija apie paslapčių subjekto išduotus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kuri, vadovaujantis Įstatymo 19 straipsnio 3 dalies nuostata, irgi teikiama Valstybės saugumo departamentui iki kiekvieno mėnesio pabaigos.

Įstatymo 22 straipsnio 7 ir 8 punktų pakeitimu siekiama užtikrinti, kad saugumo instruktažas būtų atliekamas asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteiktus teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir vėliau ne rečiau kaip kartą per metus. Taip pat siekiant teisinio aiškumo patikslinama, kad saugumo instruktažas apima supažindinimą su įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, informavimą apie atsakomybę už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitokį neteisėtą įgijimą bei apie grėsmes įslaptintos informacijos saugumui.

Siekiant sumažinti administracinę naštą Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui, Įstatymo 30 straipsnio 4 dalies papildymo 1¹ punktu krašto apsaugos sistemos institucijų ir Lietuvos šaulių sąjungos patalpų ir teritorijų įvertinimą ir jų pripažinimą tinkamomis saugoti įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, pavedama atlikti krašto apsaugos ministro įgaliojams krašto apsaugos sistemos institucijų ar Lietuvos šaulių sąjungos padaliniams.

Įstatymo 33 straipsnio 1 dalies nuostata tikslinama atsisakant formuluotės „kuriems yra suteiktos perkančiosios organizacijos teisės“, nes tai Viešųjų pirkimų įstatymo reguliavimo dalykas.

Siekiant užtikrinti valstybės gynybos ir kitų gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą šalyje paskelbus mobilizaciją ar įvedus karo padėtį ir sudaryti galimybę neatidėliotinai sudaryti sandorius (t. y. įsigyti reikiamas prekes, paslaugas ar darbus), kurių nesudarymas lemtų neigiamų pasekmių valstybės ir visuomenės saugumui ir stabilumui atsiradimą, siūloma papildyti Įstatymo 33 straipsnį 2¹ dalimi, kurioje būtų numatyta, kad paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį arba mobilizaciją paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu įslaptintą sandorį galima būtų sudaryti su tiekėju, kuriam nėra išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas, tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija (išskyrus įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“) arba kuriam nesuteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

Įstatymo projektu siūloma tobulinti Įstatymo septintojo skirsnio nuostatas, susijusias su įslaptintų sandorių, kurių metu bus dirbama ar susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, reguliavimu:

1. atsisakyti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos (tikslinamos Įstatymo 33, 35–38 straipsnių nuostatos bei atitinkamai tikslinama Įstatymo 4 straipsnio 5 dalis);

2. papildyti Įstatymą 38¹ straipsniu, kuriame būtų nustatyta tiekėjo (juridinio asmens) atitikties įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimams įvertinimo tvarka, įslaptintų sandorių, kurių metu bus dirbama ar susipažinama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nutraukimo pagrindai ir tvarka;

3. papildyti Įstatymo 39 straipsnį nuostatomis, reguliuojančiomis teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tiekėjui – fiziniam asmeniui tvarką;

4. siekiant suvienodinti Įstatymo ir Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatas, siūloma tikslinti Įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir 36 straipsnio 1 dalies 3 punkte vartojamas sąvokas: vietoj „vyriausiasis buhalteris arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovas“ ir „bhalterinę apskaitą tvarkantis subjektas“ įrašyti „finansinę apskaitą tvarkantis asmuo arba finansinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovas“ bei „finansinę apskaitą tvarkantis subjektas“.

Atsisakius tiekėjams išduodamos įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos, tačiau palikus tiekėjui (fiziniam asmeniui) ir jo darbuotojams nustatytus personalo patikimumo užtikrinimo reikalavimus (t. y. asmenų tikrinimą dėl galimybės dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“) bei reikalavimus tiekėjo patalpoms, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, ir tiekėjo IIRIS, kuriose numatoma apdoroti įslaptintą informaciją ar kuriomis numatoma tokią informaciją perduoti, bus sumažinta našta tiekėjams, paslapčių subjektams ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančioms institucijoms, kartu liks užtikrinta sandorio sudarymo ir vykdymo metu naudojamos įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsauga ir suvienodintos sąlygos Lietuvos Respublikos tiekėjams, pretenduojantiems dalyvauti tarptautiniuose įslaptintuose sandoriuose.

Taip pat, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, siūloma papildyti Įstatymo 39 straipsnį nuostatomis, kurios būtų taikomos priimant sprendimą dėl tiekėjo (fizinio asmens) leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar tiekėjui suteiktos teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, panaikinimo.

Įstatymo 46 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, bylos, įrašytos į užbaigtų įslaptintų bylų apskaitos žurnalą, inventorizuojamos Vyriausybės tvirtinamoje įslaptintos informacijos administravimo ir išslaptinimo tvarkoje nustatyta tvarka ir terminais. Šiuo pakeitimu atsisakoma perteklinio reikalavimo paslapčių subjektui kasmet inventorizuoti sutvarkytą bei į įstaigos archyvą saugoti perduotą, į užbaigtų įslaptintų bylų apskaitos žurnalą įtrauktą įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“.

Siekiant Įstatymo nuostatas suderinti su Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos ir Europos Sąjungos standartais, kurie nenumato įslaptintų dokumentų, žymimų slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmenimis (NATO RESTRICTED ar RESTREINT UE / EU RESTRICTED), inventorizacijos, Įstatymo 46 straipsnio 4 dalyje atsisakoma nustatyto reikalavimo atlikti įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, inventorizaciją.

Siekiant suvienodinti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Įstatyme vartojamas sąvokas, Įstatymo 48 straipsnio 3 dalyje vartojama administracinio teisės pažeidimo sąvoka keičiama administracinio nusižengimo sąvoka.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Neigiamų teisinio reguliavimo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Priimtas Įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes bus suvienodinti reikalavimai, taikomi Lietuvos tiekėjams ir užsienio tiekėjams, dalyvaujantiems tarptautiniuose įslaptintuose sandoriuose, kurių metu naudojama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ (ar jos atitikmeniu).

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams ir prisideda prie Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 30 punkte nurodyto siekio atsižvelgiant į verslo patiriamas problemas, susijusias su biurokratizmu ir pertekliu reguliavimu, diegti aukščiausius verslo klientų aptarnavimo kokybės standartus viešojo sektoriaus institucijose ir įstaigose, valstybės ar savivaldybių valdomose įmonėse bei 318 punkte nurodyto siekio stiprinti pasirengimą ginkluotam ir neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui ir remti Lietuvos šaulių sąjungą, jos narių skaičiaus augimą ir pastangas visuotinės gynybos srityje.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų galiojančių įstatymų keisti nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki įstatymo įsigaliojimo Vyriausybė turės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimą Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.

14. Rengiant Įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai: „paslapčių subjektas“, „teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, „leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija“, „Lietuvos šaulių sąjunga“, „šaulys“, „saugumo instruktažas“, „įslaptintas sandoris“, „tiekėjas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
